

Verkenkend natuuronderzoek Fountain Fuel Rotterdam The Hague Airport

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving
voor natuur



Lijst met aanpassingen

Versie	Datum	Beschrijving van de wijziging
D2	26-03-2023	definitief

Sweco Nederland B.V.

Onderwerp Fountain Fuel - Rotterdam The Hague Airport

Projectnummer 51009441

Klant Fountain Fuel BV

Versie D2

Datum 26-03-2024

Auteur Raisja Spijker

Documentnummer NL24-648800269-77325

Gecontroleerd door Mark Grutters


Vrijgegeven door Pauline Maas



Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
1.3	Voorgenomen werkzaamheden/activiteiten	6
1.2	Biodiversiteit	7
1.3	Leeswijzer	7
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	8
2.1	Toetsingskader	8
2.2	Inventarisatie	8
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	9
2.4	Conclusie van mogelijke effecten	10
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	11
3.1	Toetsingskader	11
3.2	Methode	11
3.3	Resultaten en effectanalyse	12
3.3.1	Planten	12
3.3.2	Vleermuizen	12
3.3.3	Grondgebonden zoogdieren	14
3.3.4	Vogels	15
3.3.5	Vissen	17
3.3.6	Amfibieën	17
3.3.7	Reptielen	18
3.3.8	Ongewervelden	18
4	Regionaal natuurbeleid	20
4.1	Provinciaal beleid	20
4.1.1	Toetsingskader	20
4.1.2	Inventarisatie, analyse en toetsing	20
5	Conclusies	23
5.1	Wet natuurbescherming	23
5.1.1	Gebiedsbescherming	23
5.1.2	Soortbescherming	23
5.2	Natuurbeleidskaders	24
5.2.1	Provinciaal beleid	24
5.3	Uitvoerbaarheid project	24
5.4	Samenvattende tabel	25
6	Referenties	27

Bijlage 1 Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Fountain Fuel B.V. is voornemens een inrichting aan de Zaventembaan te Rotterdam, op het terrein van Rotterdam The Hague Airport op te richten. In de huidige situatie is sprake van braakliggend terrein. Het is de bedoeling om hier waterstof af te leveren aan voertuigen. De inrichting wordt ontsloten via de entree van het vliegveld via de Vliegveldweg.

Wanneer bij werkzaamheden beschermde plant- of diersoorten of beschermde gebieden in het geding kunnen zijn, dienen de mogelijke effecten te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. Om inzichtelijk te maken of de kans bestaat dat dit het geval is bij de voorgenomen plannen, is dit verkennende natuuronderzoek uitgevoerd.

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur als op voorhand niet is uit te sluiten dat mogelijk beschermde natuurwaarden worden aangetast. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - soorten;
 - houtopstanden;
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - andere provinciaal beschermde gebieden buiten het NNN;
- Gemeentelijk beleid.

Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van het plan op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Toetsing heeft plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de provinciale natuurbeleidskaders. Aan houtopstanden is niet getoetst omdat er voor het plan geen bomen gekapt gaan worden. In het rapport worden de mogelijke vervolgstappen besproken die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Een verkennend natuuronderzoek heeft een geldigheid van 2 tot 3 jaar, tenzij de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd.

1.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de zuidwestzijde van Rotterdam The Hague Airport in de gemeente Rotterdam, provincie Zuid-Holland zie Figuur 1-1. Het onderzoeksgebied is een ruigteveldje (zie Figuur 1-2) met vanaf de Zaventembaan gezien eerst grassen en richting de watergangen komt hier steeds meer riet en opschot van populier tussen te staan. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrenst door een bomenrij. Langs het zuiden loopt een watergang en binnen het onderzochte gebied ligt ook een sloot.

Ten zuiden is een waterpartij aanwezig met een aantal bomen en een rietkraag, het gras daaromheen wordt beheerd als gazon. Daarnaast is er op het zuidelijke deel wat puin aanwezig bestaande uit stenen/beton.



Figuur 1-1 Ligging van het plangebied rood omkaderd.



Figuur 1-2 Ligging van het onderzoeksgebied.



Figuur 1-3 Impressie van het plangebied.

1.3 Voorgenomen werkzaamheden/activiteiten

De benodigde werkzaamheden zijn niet bekend. De verwachting is dat het gehele plangebied bouwrijp gemaakt dient te worden en alle vegetatie verwijderd dient te worden. Zie Figuur 1-4 voor een impressie van de toekomstige situatie.



Figuur 1-4 Toekomstige situatie.

1.2 Biodiversiteit

Wij zien biodiversiteit als een onlosmakelijk onderdeel van een duurzame gebiedsontwikkeling. Het is essentieel voor een gezonde, aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier. In onze visie zijn er bij elke ruimtelijke ontwikkeling mogelijkheden om natuurinclusief te ontwerpen, bouwen en handelen om zo de biodiversiteit te stimuleren.

1.3 Leeswijzer

In volgende hoofdstukken worden de bevindingen weergegeven van het verkennend natuuronderzoek voor de hoofdaspecten Natura 2000 (hoofdstuk 2), soortenbescherming (hoofdstuk 3) en provinciaal beleid (hoofdstuk 4). De toetsingskaders bij het beleid worden uitgebreider beschreven in Bijlage 1.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

De Natura 2000-gebieden zijn de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitattypen binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd vanuit een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In het aanwijzingsbesluit van LNV is aangegeven welke natuurwaarden kwalificerend zijn op grond van de Habitatrichtlijn en/of Vogelrichtlijn. Hierin zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitattypen en/of soorten. Voor habitattypen en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) kunnen behoudsdoelstellingen bestaan. Voor habitattypen en leefgebieden van soorten die nog niet het gewenste niveau hebben bereikt, kunnen uitbreidings- en/of verbeterdoelstellingen bestaan.

In dit verkennend natuuronderzoek wordt getoetst of plannen negatieve gevolgen kunnen hebben voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de soorten of habitattypen voor de het betreffende Natura 2000-gebieden. Wanneer effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten kunnen de volgende vervolgstappen aan de orde zijn, zijnde een voortoets, passende beoordeling of ADC-toets. In Bijlage 1 wordt het toetsingskader in meer detail beschreven. Bij de toetsing is gekeken naar de Natura 2000-gebieden tot op 25 km¹ afstand van het plangebied. Dit is ruim voldoende om effecten door eventuele externe werking te voldoende mee te nemen. Enkel effecten door stikstofdepositie kunnen verder reiken.

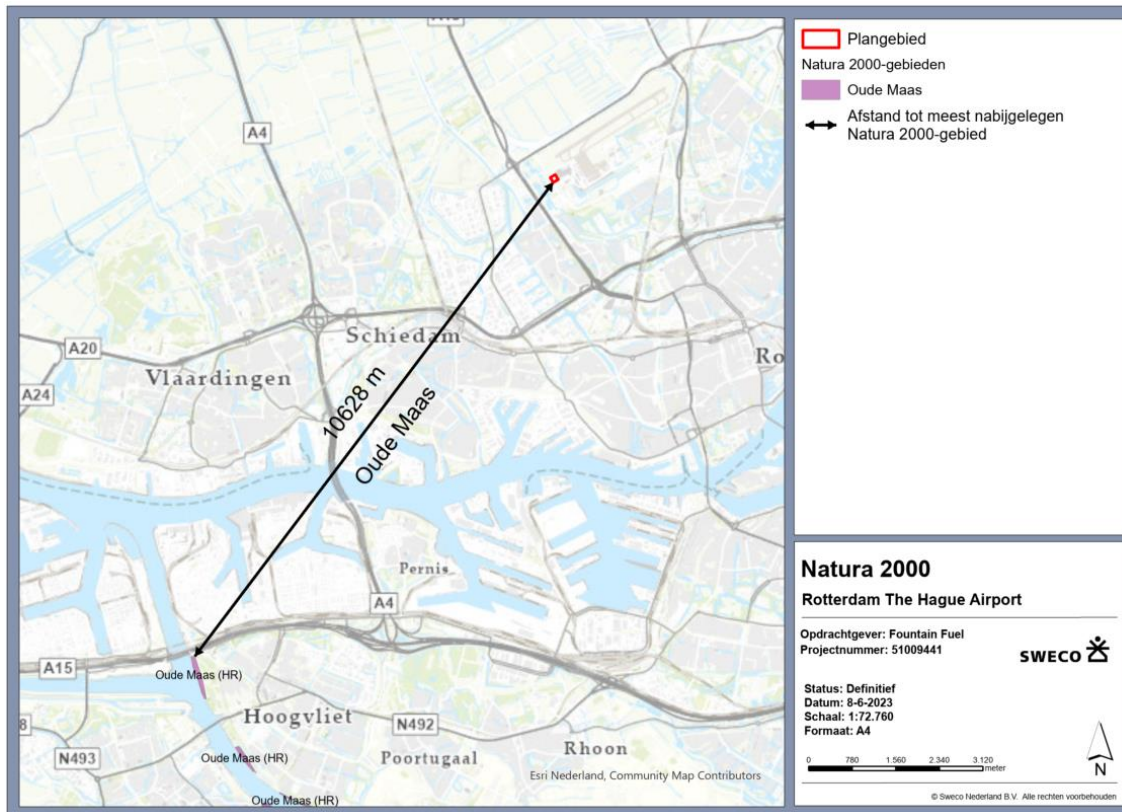
2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de Natura 2000-kaart, zoals beschikbaar via het Nationaal Georegister. Alle Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 km zijn in beeld gebracht. Het Natura 2000-gebied Oude Maas is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 10,6 km afstand van het plangebied, zie Figuur 2-1. Binnen een straal van 25 kilometer zijn 11 Natura 2000-gebieden geleden. Een overzicht van deze gebieden en kilometer afstanden tot het plangebied zijn weergegeven in Tabel 2-1.

De Oude Maas is een rivier die onder invloed van eb en vloed staat. De smalle uiterwaarden vormen het grootste, nog resterende zoetwatergetijdengebied van ons land. Door afsluiting van het Haringvliet is de getijdendynamiek afgenomen. Hoge delen van het gebied worden daarom bij getijdenhoogwaters niet meer regelmatig overspoeld. De gebieden bestaan uit getijdengrienden, wilgenbossen en vochtige terreinen met een riet- en ruigtevegetaties.

De Oude Maas is een habitatrichtlijngebied en is aangewezen voor de volgende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten; Slikkige rivieroever, Ruigten en zomen, Vochtige alluviale bossen, Bever en Noordse woelmuis. De habitattypen Ruigten en zomen en Vochtige alluviale bossen zijn stikstofgevoelig.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/>



Figuur 2-1 Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied Oude Maas.

Tabel 2-1 Natura 2000-gebieden binnen 25 km

Nr.	Naam	Benadering afstand (km)
1	Oude Maas	10,6
2	Boezems Kinderdijk	15,6
3	Solleveld & Kapittelduinen	16,7
4	Haringvliet	17,8
5	Westduinpark & Wapendal	18,2
6	Oudeland van Strijen	18,7
7	Meijendel & Berkheide	19,1
8	De Wilck	19,6
9	Voornes Duin	22,4
10	Donkse Laagten	22,6
11	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	23,3

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

De Natura 2000-gebieden liggen op ten minste 10,6 km afstand van het plangebied. Geluid en beweging die met werkzaamheden gepaard gaan, reiken tot enkele honderden meters ver. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn negatieve effecten van geluid en beweging op de instandhoudingsdoelstellingen op voorhand uit te sluiten. De werkzaamheden in het plangebied resulteren niet in een oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied, evenmin veroorzaakt het versnippering voor aangewezen soorten, verontreiniging en verdroging. De werkzaamheden leiden niet tot verstoring door verlichting en door mechanische effecten.

Stikstofemissie kan optreden tijdens zowel de aanlegfase als de gebruiksfase. Deze emissie kan zich verplaatsen over grote afstand en zodoende resulteren in stikstofdeposities in Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen.

2.4 Conclusie van mogelijke effecten

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied Oude Maas, zijn negatieve effecten van geluid en beweging op de instandhoudingsdoelstellingen op voorhand uit te sluiten. De werkzaamheden in het plangebied resulteren niet in een oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied, evenmin veroorzaakt het versnippering voor aangewezen soorten, verontreiniging en verdroging. De werkzaamheden leiden niet tot verstoring door verlichting en door mechanische effecten.

Uit de analyse blijkt dat er mogelijk een toename aan stikstofdepositie kan optreden. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is noodzakelijk om uitsluitel te geven over een eventuele toe- of afname aan stikstofdepositie tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Op basis van de resultaten van een AERIUS-berekening dient te worden bepaald of aanvullend onderzoek naar de effecten van stikstofdepositie in de vorm van een voortoets of passende beoordeling benodigd is, of dat het project zonder aanvullend effectonderzoek doorgang kan vinden. Het stikstofonderzoek wordt in een separaat rapport aangeleverd.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

Soortenbescherming is geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). De beschermde soorten in Nederland zijn in te delen in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en Andere beschermde soorten. Het is verboden soorten van de eerste twee categorieën te vangen, doden, verstoren of hun vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op soorten uit de derde categorie. Soorten uit de laatste categorie kunnen door het bevoegd gezag onder voorwaarden vrijgesteld worden van de verbodsbepalingen. Het toetsingskader voor soortenbescherming wordt nader beschreven in Bijlage 1.

3.2 Methode

Het actueel en potentieel voorkomen van beschermde soorten in het plangebied is onderzocht middels een bronnenonderzoek en een oriënterend veldbezoek. Op basis hiervan is een habitatgeschiktheidsbeoordeling gedaan. Vanwege de te verwachten effecten zijn de (potentiële) aanwezigheid van beschermde soorten en de effecten hierop tot 25 meter van het plangebied onderzocht.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in de plangebieden en omgeving. Hiervoor zijn onder andere landelijke (digitale) verspreidingsatlassen (waaronder de NDFF-Verspreidingsatlas²), regionale verspreidingsatlassen en, wanneer beschikbaar, voorgaande onderzoeken geraadpleegd. Ook is data direct uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) gebruikt van de afgelopen 5 jaar.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van beschikbare gegevens en een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in de plangebieden (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 23 mei 2023 door Raisja Spijker, deskundig ecooloog van Sweco. Ten tijde van het veldbezoek was het droog, geheel bewolkt, 13 graden met windkracht 4 uit het noorden.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling is een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed wordt of kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Hieruit is duidelijk geworden voor welke soort(groepen) nader (veld)onderzoek en eventueel het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb aan de orde is.

² www.verspreidingsatlas.nl

Niet-beschermdde Rode lijst-soorten die in de plangebieden (kunnen) voorkomen, zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten, zijn niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wnb. Zij kunnen echter wel worden benoemd ten behoeve van bovenwettelijke maatregelen.

3.3 Resultaten en effectanalyse

In de volgende paragrafen wordt het mogelijk voorkomen van beschermde soorten uit de verschillende soortgroepen besproken.

3.3.1 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont geen waarnemingen van beschermde soorten in de omgeving van het plangebied. Beschermde soorten komen voornamelijk voor in stabiele (voedselarme) habitattypen, zoals duinen, heiden en venen. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig. Soorten die tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen, duiden op een voedselrijke bodem, zoals; robbertskruid (spec.), wikke (spec.), kaardebol (spec.), gele klaver, braam en populier (spec.).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van de aanwezige planten en het gebruik van de percelen wordt uitgesloten dat er beschermde planten aanwezig zijn in het plangebied. Er is geen sprake van geschikte biotopen voor beschermde soorten. Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van beschermde planten is niet nodig. Ook is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met betrekking tot planten niet nodig.

3.3.2 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont waarnemingen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis in de omgeving van het plangebied. Daarnaast worden tevens de meervleermuis en gewone grootoorvleermuis verwacht in en in de omgeving van het plangebied. Overige soorten worden op basis van hun landelijke verspreiding uitgesloten.

Vaste rust- en voorplantingsplaatsen

Vaste rust- en voorplantingsplaatsen van vleermuizen zijn op basis van de keuze in verblijfplaatsen globaal in twee soorten te verdelen: soorten die hun verblijfplaats in gebouwen hebben en vleermuizen die hun verblijfplaats in bomen hebben.

Gebouwbewonende vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Gebouwbewonende soorten, zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis, hebben hun verblijfplaatsen in allerlei kleine holten in gebouwen, zoals in een spouwmuur en achter gevelbetimmering.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten vaste rust- en verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen geschikte bouwwerken aanwezig voor gebouwbewonende vleermuizen. Een negatief effect op vaste rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende soorten is hiermee uitgesloten.

Boombewonende vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Boombewonende vleermuizen, zoals de watervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis, hebben hun verblijfplaatsen onder ander in holtes en achter loszittende bast in bomen. Er zijn bomen aanwezig langs de rand het plangebied. Het was ten tijde van het bezoek niet goed te bepalen of deze bomen potentieel geschikt zijn voor vleermuizen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten vaste rust- en verblijfplaatsen

De bomen worden, voor zover bekend, niet gekapt. De werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring leiden bij verblijfplaatsen van boombewonende soorten indien er gebruik wordt gemaakt van bouwverlichting.

Het is nodig om mitigerende maatregelen te treffen om verstoring (Wnb art. 3.5 lid 2) – in het geval van het gebruik van (bouw)verlichting tijdens de werkzaamheden – op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen te voorkomen. Dit kan door (bouw)verlichting niet te richten op omliggende groenstructuren c.q. bomen tussen één uur voor zonsondergang en één uur na zonsopkomst in de periode maart tot en met oktober. Wanneer deze methode niet kan worden toegepast, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen noodzakelijk en mogelijk een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig. De mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

Foerageergebied en vliegroutes

Naast verblijfplaatsen zijn ook foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen beschermd, indien deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van een lokale populatie. Verschillende soorten vleermuizen maken gebruik van lijnvormige elementen, zoals bomenrijen, watergangen en houtwallen, om te navigeren en ter beschutting tegen wind. Routes die regelmatig en door meerdere individuen gebruikt worden, noemen we een vliegroute. Vliegroutes zijn nodig voor vleermuizen om zich te kunnen verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebied en vice versa.

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De watergangen en het kanaal de Delftse Schie en groenstructuren (zoals de Overschie plassen) in de omgeving zijn mogelijk geschikt als foerageergebied en de lijnvormige structuren zoals brede watergangen en bomenrijen als vliegroute. In het plangebied zijn deze elementen niet aanwezig.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De omgeving is mogelijk geschikt als foerageergebied voor vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en meervleermuis.

Nader onderzoek naar foerageergebieden en vliegroutes is niet nodig indien verstoring door verlichting voldoende kunnen worden gemitigeerd.

3.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont enkel waarnemingen van in de provincie Zuid-Holland vrijgestelde soorten: haas, egel, vos, wezel, bunzing, konijn, veldmuis, huisspitsmuis en bosmuis. Daarnaast wordt de steenmarter in de omgeving verwacht. Andere beschermde soorten worden op basis van het aanwezige habitat en de ligging niet verwacht.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De steenmarter wordt in de regio Rotterdam hoofdzakelijk ten zuiden van de Nieuwe Maas waargenomen. Binnen het plangebied is een hoop met puin aanwezig, deze is echter niet geschikt als verblijfplaats van de steenmarter omdat de openingen te klein zijn. Verblijfplaatsen van de steenmarter worden hiermee uitgesloten. De soort zou op het terrein kunnen foerageren, dit is echter geen essentieel foerageergebied aangezien er voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de omgeving.

Voor de haas is het gebied niet geschikt als voortplantingslocatie, de vegetatie staat te hoog. Op het terrein zijn geen konijnen- of vossenholen waargenomen, de aanwezigheid van voortplantingslocaties van deze soorten is hiermee uitgesloten. Deze drie soorten kunnen wel van het terrein gebruik maken om te foerageren of om doorheen te trekken.

Voor diverse muizensoorten en de egel, wezel en bunzing is het plangebied geschikt als voortplantingslocatie en foerageergebied, zoals tussen het aanwezige puin, Figuur 3-1. Omdat deze soorten op de vrijstellingslijst staan hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden wanneer er verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Er dienen echter nog wel mitigerende maatregelen te worden getroffen.



Figuur 3-1 Puin aanwezig op de locatie.

In dit geval betekent dit dat er maatregelen moeten worden getroffen, zodat er bij de geplande werkzaamheden geen nadelige gevolgen optreden voor de aanwezige dieren, bijvoorbeeld het opzettelijk doden van individuen of verstoren en/of vernietigen van verblijfplaatsen met kwetsbare jonge dieren tijdens de kraamperiode.

Dit kan door de werkzaamheden altijd vanaf een kant op te starten, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten en door te werken buiten de kwetsbare kraamperiode (die loopt van januari tot en met oktober).

Voor alle inheemse Nederlandse soorten is altijd de zorgplicht van toepassing. Dit betekent dat werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel als mogelijk worden nagelaten, of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Nader onderzoek naar beschermende grondgebonden zoogdieren is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is niet nodig. De mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

3.3.4 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Vogels met jaarrond beschermde nesten zijn ingedeeld in 5 categorieën, waarbij de nesten van soorten van categorie 1 tot en met 4 in principe altijd jaarrond beschermd zijn. Er kunnen zich echter uitzonderingssituaties voordoen waarbij het nest van een bepaalde soort geen jaarrond beschermd behoeft. Dit wordt beoordeeld door een ecooloog. Categorie 5-soorten hebben enkel een jaarrond beschermd nest wanneer sprake is van een zwaarwegend ecologisch belang om het nest jaarrond te beschermen. De categorieën zijn toegelicht in Tekstbox 1.

Tekstbox 1 Vogels met jaarrond beschermde nesten.

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van de Wnb jaarrond:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Op soorten van de volgende categorie gelden de verbodsbepalingen van de Wnb niet jaarrond:

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Indien dit het geval is, is een omgevingscheck benodigd.

Vogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 - 4)

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont waarnemingen van de steenuil, huismus en ooievaar. Op basis van de verspreidingsatlas en aanwezige habitat wordt ook de buizerd in de omgeving verwacht.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De huismus is een 'gebouwbewonende' soort, ze broeden in nissen, onder dakpannen etc. In verband met de afwezigheid van deze elementen in de aanwezige panden in de omgeving, is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus is op voorhand uitgesloten, een negatief effect op het foerageergebied of andere essentiële delen van het leefgebied wordt derhalve ook uitgesloten.

De steenuil is waargenomen bij een boerderij in de omgeving. Voor deze soort is er geen nestgelegenheid in en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Een negatief effect op verblijfplaatsen van de steenuil is op voorhand uitgesloten, een negatief effect op het foerageergebied wordt derhalve ook uitgesloten.

Voor de ooievaar ontbreekt het in het plangebied en de directe omgeving aan een geschikte voortplantingslocatie. Ook is het plangebied geen onderdeel van essentieel foerageergebied voor deze soort. In de omgeving zijn optimalere foerageergebieden te vinden, namelijk de landbouwgronden. Daarbij is er in het plangebied en omgeving te veel verstoring door menselijke activiteiten. Een negatief effect op de ooievaar wordt hiermee uitgesloten.

In de bomen grenzend aan het plangebied zijn geen nesten aanwezig. Hiermee wordt de aanwezigheid van een nestlocatie van de buizerd uitgesloten. Ook is het plangebied geen onderdeel van essentieel foerageergebied vanwege de ligging en de uitwijkmogelijkheden naar omliggende landbouwgronden en het recreatiegebied Overschie plassen waar meer en geschikt foerageergebied aanwezig is. Een negatief effect op de buizerd is hiermee uitgesloten.

Het plangebied en de omgeving zijn geschikt als foerageergebied voor de genoemde soorten. Mocht dit gebruikt worden blijft bij het verdwijnen hiervan voldoende geschikt foerageergebied over bij agrarische percelen in de omgeving. Daarnaast zijn de werkzaamheden tijdelijk en is het zuidelijk deel van het gebied na de werkzaamheden weer geschikt. Een permanent negatief effect op het foerageergebied is hiermee uitgesloten.

Vogels met (potentieel) jaarrond beschermde nesten (cat. 5)

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont waarnemingen van de torenvalk, spreeuw, oeverzwaluw, ekster, grote bonte specht, boomkruiper, koolmees, pimpelmees, ijsvogel, zwarte kraai en zwarte roodstaart. Deze soorten hebben geen jaarrond beschermde nesten wanneer er voldoende alternatief aanwezig is, omdat ze voldoende flexibel zijn.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Voor de soorten spreeuw, ekster, grote bonte specht, boomkruiper, koolmees, pimpelmees, zwarte kraai en zwarte roodstaart zijn er in de bomen, groen en gebouwen in de omgeving mogelijkheden om te broeden. Geschikte broedgelegenheid voor de torenvalk, oeverzwaluw en ijsvogel is niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied en directe omgeving. Een negatief effect op het aanbod nestlocaties voor deze soorten is niet aan de orde.

Aanvullend onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van vogels met een jaarrond beschermd nest in categorie 5 is niet noodzakelijk. Broedende vogels zijn tijdens het broeden beschermd, nesten mogen niet vernietigd of verstoord worden.

Voorafgaand aan de versturende werkzaamheden binnen het broedseizoen (circa half maart tot half juli), is het uitvoeren van een broedvogelcontrole noodzakelijk. Werkzaamheden in de periode augustus t/m februari kunnen zonder aanvullende broedvogelcontroles plaatsvinden.

Overige broedvogels

In de bomen en struweel op het terrein kunnen mogelijk algemene vogels, zoals de merel en houtduif gaan broeden. Langs de oevers en op het water in de watergangen en in water rondom het tracé kunnen de waterhoen, meerkoet en wilde eend gaan broeden.

Tijdens het veldbezoek zijn veel zangvogels waargenomen zoals de fitis, kleine karekiet en bosrietzanger. Deze vogels zijn waargenomen in het aanwezige struweel en riet. Deze soorten zijn in kleinere aantallen aanwezig in de rietkraag bij het aangrenzende als gazon beheerde deel aan de zuidoost zijde van het plangebied. Indien er in het kader van vliegverkeersveiligheid noodzakelijk is om het struweel te verwijderen en intensief maaibeheer toe te passen om aantrekkende werking op vogels te voorkomen bevelen wij aan om dit gefaseerd toe te passen om zo de biodiversiteitswaarde voor andere soortgroepen zoals insecten te verhogen.

Alle in Nederland broedende vogels zijn tijdens het broeden beschermd. Voorafgaand aan de versturende werkzaamheden binnen het broedseizoen (circa half maart tot half juli), is het uitvoeren van een broedvogelcontrole noodzakelijk. De Wnb erkent officieel geen vaste periode voor het broedseizoen. Er zijn soorten die al (ver) voor half maart kunnen en/of beginnen met broeden, zoals houtduif, bosuil (december/januari) en blauwe reiger (februari/maart). In de Wnb is aangegeven dat van belang is of een broedende vogel aanwezig is. Werkzaamheden in de periode augustus t/m februari kunnen zonder aanvullende broedvogelcontroles plaatsvinden. De mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

3.3.5 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont geen beschermde vissen in de omgeving van het plangebied. Beschermde soorten worden op basis van het aanwezige habitat en hun verspreiding niet verwacht, een negatief effect is hiermee uitgesloten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met betrekking tot vissen is niet nodig. De mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

3.3.6 Amfibieën

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont waarnemingen van de gewone pad, bruine kikker, groene kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander in de omgeving van het plangebied. Deze soorten zijn vrijgesteld in de provincie Zuid-Holland. Andere beschermde soorten worden op basis van het aanwezige habitat en hun verspreiding niet verwacht.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

In het plangebied is oppervlaktewater aanwezig, Figuur 3-2. Hier kunnen amfibieën zich mogelijk voortplanten. Het terrein zelf is hiermee dan mogelijk in gebruik als zomer- en winterhabitat voor amfibieën. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient men rekening te houden met aanwezige amfibieën, larven, eiklonten en/of eisnoeren. Dit kan door de werkzaamheden rustig op te starten en vanaf één zijde te werken zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Eiklonten en/of eisnoeren dienen naar een geschikte locatie te worden verplaatst.



Figuur 3-2 Aanwezige watergang binnen het plangebied.

Nader onderzoek naar beschermde reptielen en amfibieën is niet nodig. Een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming met betrekking tot amfibieën en reptielen is niet nodig. De mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

3.3.7 Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De NDFF toont geen waarnemingen van reptielen in en in de omgeving van het plangebied. Op basis van hun verspreiding en het aanwezige habitat worden deze soorten niet verwacht.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Reptielen worden niet verwacht in het plangebied. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet nodig. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

3.3.8 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat zoals de aanwezigheid van hun waardplanten. In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Beschermden insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat, die voorkomen in bijvoorbeeld duinen, heiden of venen, of ze hebben specifieke waardplanten nodig. Binnen het plangebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor beschermde soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden worden daarom niet verwacht in het projectgebied. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet nodig. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

4 Regionaal natuurbeleid

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd, bestaat uit provinciaal beleid en gemeentelijk beleid.

4.1 Provinciaal beleid

4.1.1 Toetsingskader

De regels omtrent ruimtelijke kwaliteit, waarvan gebieden met natuurwaarden een onderdeel zijn, zijn in de provincie Zuid-Holland vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening artikel 6.9. Er zijn drie beschermingscategorieën, waarvan categorie 1 en 2 van belang zijn in het kader van gebieden met natuurwaarden.

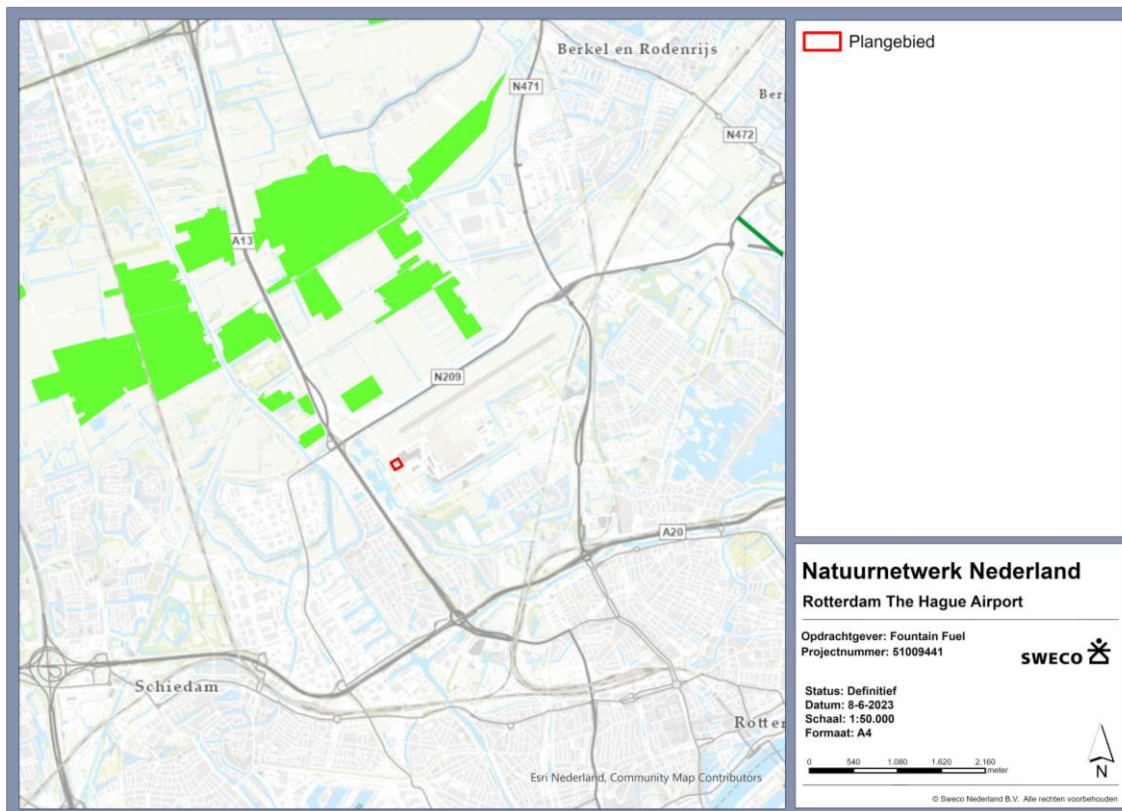
1. Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 1, zijnde Natuur Netwerk Nederland of Beschermd grasland in de Bollenstreek, kan slechts ontwikkelingen mogelijk maken die vallen onder de noemer inpassen en die in overeenstemming zijn met de artikelen 6.9e of 6.9f.
2. Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 2, zijnde Belangrijk weidevogelgebied of Groene buffer, kan in beginsel slechts ontwikkelingen mogelijk maken die vallen onder de noemer inpassen of aanpassen en die in overeenstemming zijn met de artikelen 6.9c of 6.9d.

De afweging voor ruimtelijke ingrepen in beschermingscategorie 1 en 2 gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In provincie Zuid-Holland is de externe werking niet van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' hoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'.

4.1.2 Inventarisatie, analyse en toetsing

Beschermingscategorie 1

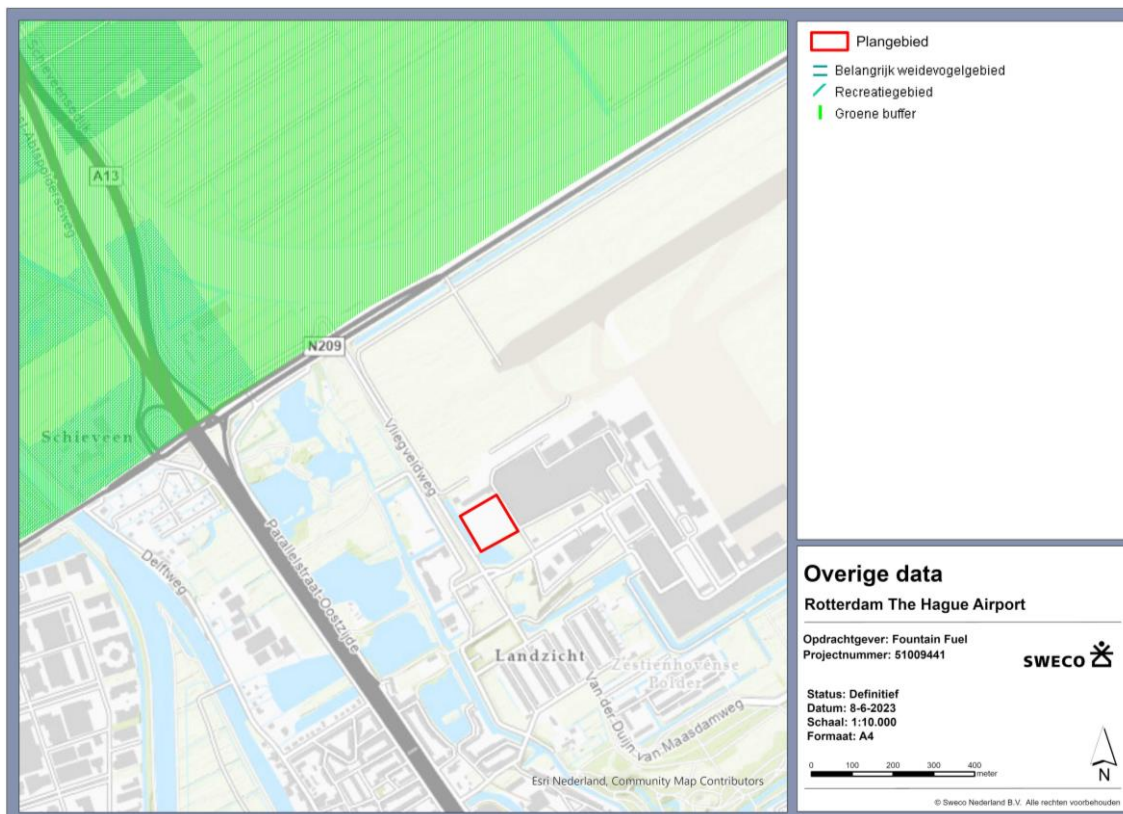
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN), en ecologische verbindingszone (EVZ), zie Figuur 4-1. Beschermd grasland in de Bollenstreek ligt op meer dan 25 km afstand van het plangebied. Externe werking is niet van toepassing. Er is geen negatief effect op het NNN of EVZ, het doorlopen van een nadere procedure is niet noodzakelijk.



Figuur 4-1 Ligging van het plangebied ten opzichte van het meest nabijgelegen NNN (licht groen).

Beschermingscategorie 2

Het plangebied ligt buiten belangrijk weidevogelgebied en de groene buffer, zie Figuur 4-2. Externe werking is niet van toepassing. Er is geen negatief effect op het belangrijk weidevogelgebied of de groene buffer, het doorlopen van een nadere procedure is niet noodzakelijk.



Figuur 4-2 Ligging van het plangebied ten opzichte van het meest nabijgelegen belangrijk weidevogelgebied (donker groene horizontale streep) en groene buffer (licht groene verticale streep).

5 Conclusies

5.1 Wet natuurbescherming

5.1.1 Gebiedsbescherming

Alle Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 km zijn in beeld gebracht. Binnen een straal van 25 kilometer zijn 11 Natura 2000-gebieden gelegen. Het Natura 2000-gebied Oude Maas is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 10,6 km afstand van het plangebied. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied, zijn negatieve effecten van geluid en beweging op de instandhoudingsdoelstellingen op voorhand uit te sluiten. De werkzaamheden in het plangebied resulteren niet in een oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied, evenmin veroorzaakt het versnippering voor aangewezen soorten, verontreiniging en verdroging. De werkzaamheden leiden niet tot verstoring door verlichting en door mechanische effecten.

Stikstofemissie kan optreden tijdens zowel de aanlegfase als de gebruiksfase. Deze emissie kan zich verplaatsen over grote afstand en zodoende resulteren in stikstofdeposities in Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen. Uit de analyse blijkt dat er mogelijk een toename aan stikstofdepositie kan optreden. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is noodzakelijk om uitsluitel te geven over een eventuele toe- of afname aan stikstofdepositie tijdens de aanlegfase en/of gebruiksfase.

Op basis van de resultaten van een AERIUS-berekening dient te worden bepaald of er aanvullend onderzoek naar de effecten van stikstofdepositie in de vorm van een voortoets of passende beoordeling benodigd is, of dat het project zonder aanvullend effectonderzoek doorgang kan vinden. Het stikstofonderzoek wordt in een separaat rapport aangeleverd.

5.1.2 Soortbescherming

Het is nodig om mitigerende maatregelen te treffen om verstoring (Wnb art. 3.5 lid 2) – in het geval van het gebruik van (bouw)verlichting tijdens de werkzaamheden – op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen te voorkomen. Dit kan door (bouw)verlichting niet te richten op omliggende groenstructuren c.q. bomen tussen één uur voor zonsondergang en één uur na zonsopkomst in de periode maart tot en met oktober. Wanneer dit niet kan worden toegepast, is nader onderzoek naar verblijfplaatsen noodzakelijk en mogelijk een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig. De mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

Voor diverse muizensoorten en de egel, wezel en bunzing is het plangebied geschikt als voortplantingslocatie en foerageergebied. In dit geval betekent dit dat er maatregelen moeten worden getroffen, zodat er bij de geplande werkzaamheden geen nadelige gevolgen optreden voor de aanwezige dieren, bijvoorbeeld het opzettelijk doden van individuen of verstoren en/of vernietigen van verblijfplaatsen met kwetsbare jonge dieren tijdens de kraamperiode. Dit kan door de werkzaamheden altijd vanaf een kant op te starten, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten en door te werken buiten de kwetsbare kraamperiode (januari tot en met oktober).

Alle in Nederland broedende vogels zijn beschermd. De werkzaamheden dienen daarom bij voorkeur buiten het broedseizoen in de periode half juli t/m

half maart plaats te vinden om verstoring te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, dient er eerst een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden alvorens de werkzaamheden plaatsvinden, deze dient opnieuw uitgevoerd te worden als de werkzaamheden twee dagen stil liggen. Wanneer zeker is dat er zich geen broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, kunnen werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd.

Tijdens het veldbezoek zijn veel zangvogels waargenomen in het aanwezige struweel en riet. Indien het verwijderen van het struweel en toepassen van intensief maaibeeld noodzakelijk in het kader van vliegveiligheid bevelen wij aan om het maaibeheer gefaseerd uit te voeren om de biodiversiteitswaarde voor de soortgroepen buiten vogels te behouden of vergroten.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient men rekening te houden met aanwezige amfibieën, larven, eiklompjes en/of eisenoren. Dit kan door de werkzaamheden rustig op te starten en vanaf één zijde te werken zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Eiklompjes en/of eisenoren dienen naar een geschikte locatie te worden verplaatst.

De zorgplicht is altijd van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna. De zorgplicht houdt in dat werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Mitigerende maatregelen moeten worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol.

5.2 Natuurbeleidskaders

5.2.1 Provinciaal beleid

Beschermingscategorie 1

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN), en ecologische verbindingszone (EVZ) en Beschermde grasland in de Bollenstreek. Externe werking is niet van toepassing. Er is geen negatief effect op het NNN, EVZ of Beschermde grasland in de Bollenstreek, het doorlopen van een nadere procedure is niet noodzakelijk.

Beschermingscategorie 2

Het plangebied ligt buiten belangrijk weidevogelgebied en de groene buffer. Externe werking is niet van toepassing. Er is geen negatief effect op het belangrijk weidevogelgebied of de groene buffer, het doorlopen van een nadere procedure is niet noodzakelijk.

5.3 Uitvoerbaarheid project

De soortenbeschermingskaders uit de Wet natuurbescherming staan niet in de weg aan de uitvoerbaarheid van het project. Eventuele ontheffingen die nodig zijn voor het uitvoeren van werkzaamheden worden op voorhand verleendbaar geacht. De kaders uit het provinciale natuurbeleid staan tevens niet in de weg aan de uitvoerbaarheid van het project.

Voor de uitvoerbaarheid met betrekking tot stikstof gerelateerde effecten op Natura 2000-gebieden wordt verwezen naar de AERIUS-berekening. Op voorhand is hier geen uitsluitend over te geven.

5.4 Samenvattende tabel

In onderstaande tabellen is een samenvatting weergegeven van conclusies, voortkomend uit het verkennend natuuronderzoek.

Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natura 2000-gebieden	Mogelijke toename (of afname) aan stikstofdepositie in de aanleg- en/of gebruiksfase	AERIUS-berekening	Afhankelijk van de resultaten van de AERIUS-berekening moet een voortoets of passende beoordeling worden geschreven en/of een Wnb-vergunning worden verkregen. Het stikstofonderzoek wordt in een separaat rapport aangeleverd.

Wet natuurbescherming: soortbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Planten	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Vleermuizen	Foerageergebied en verblijfplaatsen (verstoring door verlichting (omgeving))	Indien de verstoring bij uitvoering niet voldoende kan worden gemitigeerd, is aanvullend onderzoek nodig in de periode mei t/m september.	(Bouw)verlichting niet richten op omliggende groenstructuren tussen één uur voor zonsondergang en één uur na zonsopkomst in de periode maart tot en met oktober.
Grondgebonden zoogdieren	Vrijgestelde soorten; verstoring en vernietiging verblijfplaatsen.	n.v.t.	Werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel als mogelijk worden nagelaten of maatregelen worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen. Maatregelen dienen te worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol.
Vogels	Algemene broedvogels; verstoring en vernietiging nesten	n.v.t.	Kap-/rooiwerkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) uitvoeren. Versturende werkzaamheden voor het broedseizoen starten, anders is eerst een broedvogelcontrole nodig.
Amfibieën	Algemene soorten	n.v.t.	Werkzaamheden die in het water plaatsvinden dienen (vissen en amfibieën) rustig te worden opgestart zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten. De mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol.

Wet natuurbescherming: soortbescherming	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Reptielen	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Vissen	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Ongewervelden	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Provinciaal beleid	Effecten	Nader veld- en/of effectenonderzoek	Nadere procedure/ mitigerende maatregelen
Natuurnetwerk Nederland (inclusief ecologische verbindingszone)	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Groene buffer	Geen	n.v.t.	n.v.t.
Weidevogelgebied	Geen	n.v.t.	n.v.t.

6 Referenties

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill. 2011. Vleermuizen, Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Uitgevers BV Utrecht - Zoogdiervereniging Nijmegen.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2015-2020. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/> op 12 juni 2020.

NDFF verspreidingsatlas. Ingezien van <https://www.verspreidingsatlas.nl/> op 25 november 2022.

Websites

SOVON	www.sovon.nl
EIS Nederland	www.eis-nederland.nl
Vlinderstichting	www.vlinderstichting.nl
RAVON	www.ravon.nl
Zoogdiervereniging	www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wnb een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb).

De goedkeuring of de vergunning met betrekking tot stikstofemissies in de aanleg- en gebruiksfase wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Wanneer na een eerste verkennende effectbeoordeling effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten kunnen de volgende vervolgstappen aan de orde zijn:

- Voortoets geeft een aanwijzing over de mogelijke negatieve effecten van een plan of project op Natura 2000-gebieden. Uit de voortoets volgt ook welke vervolgstappen nodig zijn. Soms blijkt uit de voortoets dat er zeker geen significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden zijn. Dan is er geen vergunningsplicht en de initiatiefnemer hoeft verder niets te doen. Als er wel mogelijke significant negatieve effecten zijn volgt een passende beoordeling.
- Passende beoordeling: beoordeling of significante gevolgen van het plan of project zijn uit te sluiten rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. In een passende beoordeling mag rekening gehouden worden met mitigerende maatregelen. Als significante gevolgen niet zijn uit te sluiten volgt een ADC-toets.
- ADC-toets: Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is Dwingende redenen van groot openbaar belang en in Compensatie is voorzien.

Wet natuurbescherming: soortenbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Zorgplicht (artikel 1.11)

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna:

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Deze soorten worden genoemd in een beleidsdocument dat onder de Flora- en faunawet is opgesteld. Ook onder Wet natuurbescherming is deze lijst van kracht, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen.

Voor provincie Zuid-Holland geldt de reguliere landelijke lijst. Soorten waarvan de nesten altijd jaarrond beschermd zijn, zijn de volgende: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. Van een aantal andere soorten zijn de nesten enkel beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Met artikel 3.10 van deze wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of verband houden met onder meer het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, drinkwaterleidingen en infiltratiekanalen ten behoeve van drinkwaterproductie, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer. De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet, worden genoemd in Tabel 6-1.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet, geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Tabel 6-1 Vrijgestelde soorten in Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland 2022)

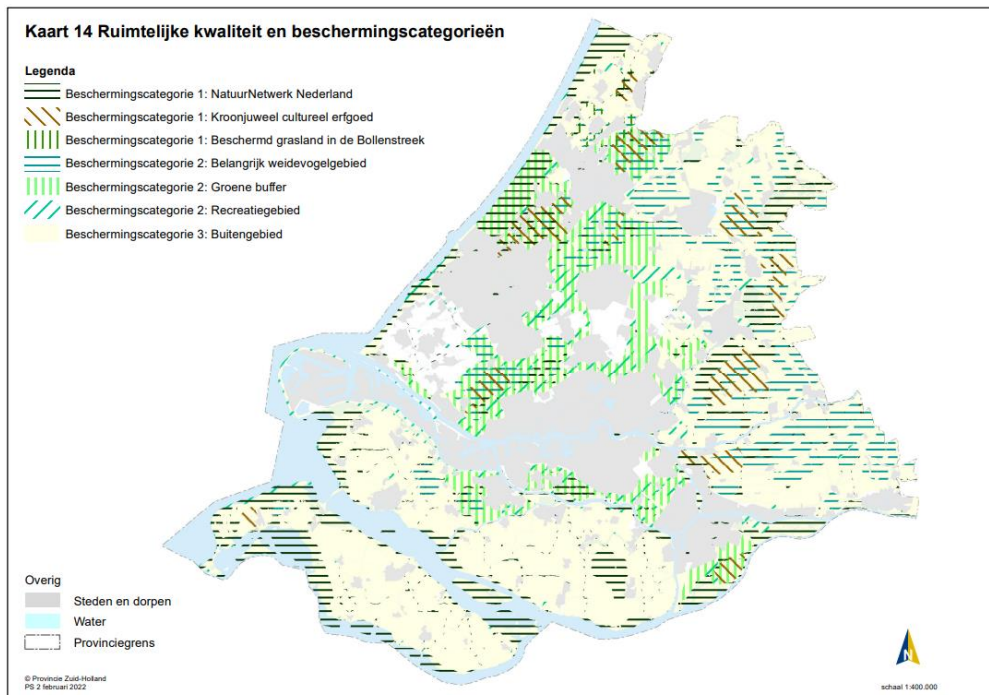
Aardmuis	Huisspitsmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Konijn	Bruine kikker
Bunzing	Ree	Gewone pad
Dwergmuis	Rosse woelmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Veldmuis	Meerkikker
Egel	Vos	
Gewone bosspitsmuis	Wezel	
Haas	Woelrat	
Hermelijn		

Provinciaal natuurbeleid

De regels omtrent ruimtelijke kwaliteit waarvan gebieden met natuurwaarden een onderdeel zijn is in de provincie Zuid-Holland is vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening artikel 6.9. Er zijn drie beschermingscategorieën waarvan categorie 1 en 2 van belang zijn in het kader van gebieden met natuurwaarden.

3. Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 1, zijnde Natuur Netwerk Nederland of Beschermde grasland in de Bollenstreek, kan slechts ontwikkelingen mogelijk maken die vallen onder de noemer inpassen en die in overeenstemming zijn met de artikelen 6.9e of 6.9f.

4. Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 2, zijnde Belangrijk weidevogelgebied of Groene buffer, kan in beginsel slechts ontwikkelingen mogelijk maken die vallen onder de noemer inpassen of aanpassen en die in overeenstemming zijn met de artikelen 6.9c of 6.9d.



Figuur 6-1 Ligging van de gebieden binnen de drie beschermingscategorieën.

Natuurnetwerk Nederland (cat. 1)

Een bestemmingsplan voor een locatie binnen het Natuurnetwerk Nederland, onderverdeeld in bestaande en nieuwe natuur, waternatuurgebied en ecologische verbinding, wijst geen bestemmingen aan die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden. De ecologische verbindingzones vallen hier ook onder.

Graslanden Bollenstreek (cat. 1)

Een bestemmingsplan voor een locatie binnen graslanden Bollenstreek kan voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling mits die ontwikkeling een aantoonbare meerwaarde heeft voor de ruimtelijke kwaliteit van de graslanden.

Weidevogelgebied (cat. 2)

Een bestemmingsplan voor een locatie binnen belangrijk weidevogelgebied kan slechts voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling voor zover de ontwikkeling en de zo nodig daarmee in samenhang te nemen maatregelen als bedoeld artikel 6.9, zevende lid, geen significante aantasting tot gevolg heeft van de wezenlijke kenmerken en waarden van het weidevogelgebied.

Groene buffer (cat.2)

Een bestemmingsplan voor een locatie binnen groene buffers kan voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling voor zover dit geen grootschalige ontwikkelingen behelzen en de bufferfunctie blijkens een afdoende motivering niet onevenredig wordt verstoord.

De afweging voor ruimtelijke ingrepen in beschermingscategorie 1 en 2 gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In provincie Zuid-Holland is de externe werking niet van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'.